

A munkavédelem szabályozási rendszere

Terjék László

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG ALKOTMÁNYA

- 1949: XX.Tv.70/D.§
- A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG TERÜLETÉN ÉLŐKNEK JOGUK VAN A LEHETŐ LEGMAGASABB SZINTŰ TESTI ÉS LELKI EGÉSZSÉGHEZ.
- Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)
- XVII. cikk
- (1) A munkavállalók és a munkaadók – a munkahelyek biztosítására, a nemzetgazdaság fenntarthatóságára és más
- közösségi célokra is figyelemmel – együttműködnek egymással.
- (3) Minden munkavállalónak joga van az egészségét, biztonságát és méltóságát tiszteletben tartó munkafeltételekhez.

MUNKAVÉDELMI TÖRVÉNY

- 1993. évi XCIII. törvény
- Definiálja a munkavédelmet, annak feladatát.
- Szabályozási területeit
- Munkaegészségüggyel való kapcsolatát
- 1997. évi CLIV. Törvény me.t. munka eü.
Higiénia

MUNKAVÉDELMI TÖRVÉNY

■ Jellemzői:

■ Komplex

teljes körű

■ Általános

valamennyi szervezett m.

■ Keret jellegű

végrehajtási előírásokkal

MUNKAVÉDELMI TÖRVÉNY

- **Végrehajtási szabályok:**
- Miniszterek végrehajtási r. MÜM, NM, SZCSM-EÜM
- Eltérő jogszabályok BM, MH,
- Külön jogszabályok energia- bányá- EÜ-törvény, stb.
- Biztonsági szabályok miniszteri szabályzatok Mvt. 11.§ veszélyes tevékenységekre kiadott
- Nemzeti szabványok
- Munkáltató belső szabályozása
- Munkavédelem Országos Programja
2001.03.30. 20/2000. Ogy. H.
- **A Nemzeti Munkaügyi Hivatal Munkavédelmi és Munkaügyi Igazgatóság**

MUNKAVÉDELMI TÖRVÉNY

A MUNKÁLTATÓ ÁLTALÁNOS MUNKAVÉDELMI KÖTELEZETTSÉGEI

- Mvt. 54.§ előírásai: megelőző jellegű általános
- A nem elkerülhető veszélyek értékelése
- A veszélyek keletkezési helyükön történő leküzdése
- Az emberi tényező figyelembe vétele
- A műszaki fejlődés eredményeinek alkalmazása
- A veszélyes helyettesítése veszélytelennel v. kevésbé veszélyessel

MUNKAVÉDELMI TÖRVÉNY

A MUNKÁLTATÓ ÁLTALÁNOS MUNKAVÉDELMI KÖTELEZETTSÉGEI

- EGYSÉGES ÉS ÁTFOGÓ STRATÉGIA KIALAKÍTÁSA, AMELY KITERJED A MUNKAFOLYAMATOKRA, A TECHNOLÓGIÁRA, A MUNKASZERVEZÉSRE, A MUNKA-FELTÉTELEKRE, A SZOCIÁLIS KAPCSOLATOKRA ÉS MUNKAKÖRNYEZETI TÉNYEZŐK HATÁSÁRA
- A KOLLEKTÍV MŰSZAKI VÉDELEM ELSŐBBSÉGE AZ EGYÉNI VÉDELEMHEZ KÉPEST
- A MUNKAVÁLLALÓK MEGFELELŐ UTASÍTÁSOKKAL VALÓ ELLÁTÁSA

MUNKAVÉDELMI TÖRVÉNY

A MUNKÁLTATÓ ÁLTALÁNOS MUNKAVÉDELMI KÖTELEZETTSÉGEI

- **KOCKÁZATÉRTÉKELÉS:**
- A munkáltató köteles minőségileg és mennyiségileg értékelni a munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatokat. Ez a tevékenység a kockázatértékelés.
- Jellegét tekintve szakfeladat
- **Külön tárgyaljuk!**

MUNKAVÉDELMI TÖRVÉNY

A MUNKÁLTATÓ ÁLTALÁNOS MUNKAVÉDELMI KÖTELEZETTSÉGEI

■ A munkavédelmi oktatás:

gondoskodni kell

1. Munkába álláskor
2. Munkahely v. munkakör megváltozásakor v. a munkakörülmények változásakor
3. Munkaeszköz megváltozásakor,
4. Új technológia bevezetésekor

■ Két részből kell állnia:

1. Elméleti okt.
2. Gyakorlati okt.

■ Ki kell térni:

1. Hibajelenségekre és felismerésükre
2. Veszélyekre
3. Elhárításra
4. karbantartásra

MUNKAVÉDELMI TÖRVÉNY

A MUNKÁLTATÓ ÁLTALÁNOS MUNKAVÉDELMI KÖTELEZETTSÉGEI

- **1. Elméleti oktatás**, amelyet felkészült oktató tart a jóváhagyott tematika alapján, korszerű tárgyi feltételekkel (oktatótáblák, diák, filmek, audiovizuális eszközök). Az elméleti oktatás részei:
  - a munkakör baleseti veszélyforrásai,
  - a balesetek és egészségügyi ártalmak megelőzésének személyi és tárgyi feltételei,
  - a védőberendezések ismerete,
  - utasítás az egyéni védőeszközök használatára,
  - a szabályok ismertetése,
  - a közvetlen környezetben lévő egyéb munkahelyek baleseti és egészségügyi veszélyforrásainak ismertetése.

MUNKAVÉDELMI TÖRVÉNY

A MUNKÁLTATÓ ÁLTALÁNOS MUNKAVÉDELMI KÖTELEZETTSÉGEI

- **2. Gyakorlati oktatás**, amelyek a közvetlen munkahelyi irányító (termelőüzemben a művezető) tart. A gyakorlati oktatás részei:
  - helyismeret,
  - a munkahellyel és a munkával kapcsolatos körülmények ismertetése,
  - a termelési eszközök szerkezetének ismertetése,
  - a veszélyforrások bemutatása,
  - a biztonsági berendezések bemutatása,
  - az indító, leállító, fékező és rögzítő szerkezetek bemutatása,
  - annak tudatosítása, hogy a munkavégzőnek a munkavégzés előtt a termelési eszközöket ellenőriznie kell,
  - a munkavégzés helyes fogásainak bemutatása és gyakoroltatása,
  - az új belépő szakmai tudásának ellenőrzése,
  - az új belépő a munkafeladatra való alkalmasságának megállapítása.

MUNKAVÉDELMI TÖRVÉNY

A MUNKÁLTATÓ ÁLTALÁNOS MUNKAVÉDELMI KÖTELEZETTSÉGEI

- ***A rutinos munkavégzők ismétlődő munkavédelmi oktatása***
- A rutinos munkavégzők ismétlődő munkavédelmi oktatását a munkahelyi egység munkavédelmi felelőse végzi. Az oktatás tényét és tematikáját dokumentálni kell. Az oktatásba nem csak a múlt tapasztalatait, hanem az új eredményeket is bele kell szőni. A rutinos munkavégzők ismétlődő munkavédelmi oktatásának célja:
  - a munkavédelmi feladatok felelevenítése a jogi szabályozás által meghatározott gyakorisággal,
  - a technológiában vagy a munkakörülményekben bekövetkező változás értékelése munkavédelmi szempontból,
  - a közelmúltban bekövetkezett baleset vagy üzemzavar elemzése.

MUNKAVÉDELMI TÖRVÉNY

A MUNKÁLTATÓ ÁLTALÁNOS MUNKAVÉDELMI KÖTELEZETTSÉGEI

- Munkabalesetek kivizsgálása:
- A munkáltató felelőssége a munkabalesetek kivizsgálása azzal az elsődleges céllal, hogy a hasonló balesetek elkerülhetőek legyenek.
- A munkakörülmények folyamatos javításának kötelezettsége

MUNKAVÉDELMI TÖRVÉNY

A MUNKAVÁLLALÓ ÁLTALÁNOS MUNKAVÉDELMI KÖTELEZETTSÉGEI

- Mvt. 60. § (1) A munkavállaló csak a biztonságos munkavégzésre alkalmas állapotban, a munkavédelemre vonatkozó szabályok, utasítások megtartásával, a munkavédelmi oktatásnak megfelelően végezhet munkát. A munkavállaló köteles munkatársaival együttműködni, és munkáját úgy végezni, hogy ez saját vagy más egészségét és testi épségét ne veszélyeztesse.

MUNKAVÉDELMI TÖRVÉNY

A MUNKAVÁLLALÓ ÁLTALÁNOS MUNKAVÉDELMI KÖTELEZETTSÉGEI

- **Így különösen köteles**
- *a)* a rendelkezésére bocsátott **munkaeszköz** biztonságos **állapotáról** a tőle elvárható módon **meggyőződni**, azt rendeltetésének megfelelően és a munkáltató utasítása szerint használni, a számára meghatározott karbantartási feladatokat elvégezni;
- *b)* az **egyéni védőeszközt** rendeltetésének megfelelően használni és a tőle elvárható tisztításáról gondoskodni;
- *c)* a munkavégzéshez az egészséget és a testi épséget nem veszélyeztető **ruházatot viselni**;
- *d)* munkaterületén a **fegyelmet, a rendet és a tisztaságot** megtartani;
- *e)* a munkája biztonságos elvégzéséhez szükséges **ismereteket elsajátítani** és azokat a munkavégzés során alkalmazni;

MUNKAVÉDELMI TÖRVÉNY

A MUNKAVÁLLALÓ ÁLTALÁNOS MUNKAVÉDELMI KÖTELEZETTSÉGEI

- *f)* a részére **előírt orvosi** - meghatározott körben **pályaalkalmassági - vizsgálaton** részt venni;
- *g)* a veszélyt jelentő rendellenességről, üzemzavarról a **munkáltatót azonnal tájékoztatni**, a rendellenességet, üzemzavart tőle elvárhatóan **megszüntetni**, vagy erre intézkedést kérni a felettesétől;
- *h)* a **balesetet, sérülést, rosszullétet azonnal jelenteni**.
- (2) A munkavállaló **önkényesen nem kapcsolhatja ki**, nem távolíthatja el és nem alakíthatja át a **biztonsági berendezéseket**.
- (3) A munkavállaló **köteles együttműködni** a munkáltatóval, illetve a 8., 57-58. és a 70/A. §-ban meghatározott személyekkel az egészséges és biztonságos munkakörnyezet megőrzése érdekében hozott hatósági intézkedések teljesítése, illetőleg a munkáltató veszélyt megszüntető **intézkedéseinek végrehajtása során** is.

MUNKAVÉDELMI TÖRVÉNY

A MUNKAVÁLLALÓ ÁLTALÁNOS MUNKAVÉDELMI JOGAI

- Mvt. 61. § **A munkavállaló jogosult megkövetelni a munkáltatójától**
- **a) az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeit, a veszélyes tevékenységhez a munkavédelemre vonatkozó szabályokban előírt védőintézkedések megvalósítását;**
- **b) az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéshez szükséges ismeretek rendelkezésére bocsátását, a betanuláshoz való lehetőség biztosítását;**
- **c) a munkavégzéshez munkavédelmi szempontból szükséges felszerelések, munka- és védőeszközök, az előírt védőital, valamint tisztálkodószerek és tisztálkodási lehetőség biztosítását.**

MUNKAVÉDELMI TÖRVÉNY

A MUNKAVÁLLALÓ ÁLTALÁNOS MUNKAVÉDELMI JOGAI

- Mvt. 62. § **A munkavállalót nem érheti hátrány** az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek megvalósítása érdekében történő **fellepéséért**, illetve a munkáltató vélt mulasztása miatt **jóhiszeműen tett bejelentéséért**.
- E védelem megilleti a munkabiztonsági, illetve munka-egészségügyi szaktevékenységet, továbbá az 57-58. §-okban előírt feladatokat ellátó munkavállalókat is.

MUNKAVÉDELMI TÖRVÉNY

A MUNKAVÁLLALÓ ÁLTALÁNOS MUNKAVÉDELMI JOGAI

- Mvt. 63. § (1) A munkavállaló jogosult megtagadni a munkavégzést, ha azzal életét, egészségét vagy testi épségét közvetlenül és súlyosan veszélyeztetné. Ha a munkáltató utasításának teljesítésével másokat veszélyeztetne közvetlenül és súlyosan, a teljesítését meg kell tagadnia.
- (2) Az (1) bekezdésben meghatározott veszélyeztetésnek minősül különösen a szükséges védőberendezések, az egyéni védőeszközök működőképzetlensége, illetve hiánya.